

MREŽA SLOVENSKA UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje je največja mreža v izobraževanju odraslih v Sloveniji, ki ustvarja možnosti za učenje in delovanje starejših. Mreža združuje 52 univerz za tretje življenjsko obdobje po Sloveniji. Z izobraževanjem, prostovoljstvom in javnim delovanjem si v mreži prizadevamo za tesnejše povezovanje generacij in višjo stopnjo sodelovanja starejših v družbi.

Mreža Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje izboljšuje položaj organizacij za izobraževanje starejših, pospešuje njihov strokovni razvoj, povečuje socialni in človeški kapital ter povečuje družbeno moč članic mreže.

Izobraževanje po modelu in konceptu »univerza za tretje življenjsko obdobje« je namenjeno boljšanju življenja starejših ob pomoči izobraževanja in kulture, njihovi osebnostni rasti, pridobivanju znanja za vsakdanje potrebe v družbi sprememb, za dejavno staranje, dejavno državljanstvo ter za preprečevanje in premagovanje socialne izločenosti in za sodelovanje z drugimi generacijami.

Ministrstvo za izobraževanje je Slovenski univerzi za tretje življenjsko obdobje podelilo status javnega nacionalnega združenja na področju izobraževanja odraslih. Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje je članica mreže nevladnih organizacij Slovenije pri CNVOS in Slovenske mreže prostovoljskih organizacij pri Slovenski filantropiji.

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje je ustanovna članica Evropske mreže univerz za tretje življenjsko obdobje LiLL (Learning in Later Life) s sedežem pri Univerzi v Ulmu in ustanovna članica Foruma podonavske civilne družbe (Danube Civil Society Forum). Je tudi članica Evropskega združenja starejših EURAG, Evropske mreže strokovnjakov na področju izobraževanja starejših For-Age in Evropskega združenja za raziskovanje izobraževanja odraslih ESREA (European Society for Research on the Education of Adults).

NAČELA DELOVANJA

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje je po svoji naravi nepridobitna. Temelji na prostovoljnem delu, sodelovanju in prispevanju.

Svojo pravico do učenja, delovanja, ustvarjanja in druženja dolgujemo verigi vseh, ki so svoje napore vgradili v njeno postavitev in razvoj, zato je Univerza obča in neodtujljiva last.

Slušatelji, mentorji in sodelavci Univerze svoje znanje, izkušnje, kulturo in spoznanja izmenjujemo med seboj in po svojih močeh prispevamo k ustvarjalnemu delovanju svoje študijske skupine in Univerze v celoti.

Na Univerzi smo in z njo sodelujemo zato, ker si želimo pridobiti znanje zase in za skupnost in spreminjati pogled na starost.

Zavežujemo se, da bomo na Univerzi in v javnosti skrbeli za razvijanje pozitivnega odnosa do starosti in staranja ter do izobraževanja starejših.

Univerza je odprta odraslim v njihovih poznejših letih in dolgotrajno brezposelnim starejšim ne glede na njihovo starost, stopnjo formalne izobrazbe, politično, narodnostno ali versko pripadnost.

Mreža Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje
www.utzo.si

Izdajo zgibanke je omogočilo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS Slovenije.

Izdala in založila: Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje, združenje za izobraževanje in družbeno vključenost, Poljanska cesta 6, 1000 Ljubljana. **Predsednica društva:** Ana Krajnc. **Oblikovanje:** Padalci. **Logotip:** Alenka Čuk. **Tisk:** Tiskarna Cicero. Ljubljana 2017

Slovenska
univerza
ZA TRETJE
ŽIVLJENJSKO
OBDOBJE
Širimo obzorja. Združujemo ljudi.

ZAKAJ SE IZOBRAŽUJEMO V TRETJEM ŽIVLJENJSKEM OBDOBJU

Po upokojitvi mnogi pravijo: "To je najsrečnejše obdobje mojega življenja", ali "Sem svobodnejši, zdaj živim kot si želim". Ali pa: "Vedno sem bil v skrbeh za druge, zdaj sem končno na vrsti tudi jaz". Spet drugi se zavedajo, da želijo zadržati vpliv na svoje okolje in zmožnost odločanja v javnosti. Želijo stopiti na novo poklicno pot ali delati prostovoljno v svoje dobro in dobro skupnosti. Za vse to potrebujejo znanje. Toda kje ga pridobiti?

V študijskih krožkih univerze za tretje življenjsko obdobje so mentorji in slušatelji drug drugemu vir učenja. S svojimi izkušnjami, odkrivanjem in kulturo skupaj gradijo novo znanje zase in za skupnost. Znanje starejšim odpira poti, da se lahko vključijo v družbeni in ekonomski razvoj. Z novim znanjem starejših se boljša življenje vseh rodov.

Če si po upokojitvi zaželimo, da bi svojemu življenju dali nove vsebine, da bi počeli kaj novega, in če menimo, da se moramo v ta namen še česa naučiti, se moramo zavedati, da samo želeti in vedeti ni dovolj, kakor tudi ni dovolj, da imamo bogate izkušnje in da smo modri. Izkušnje in znanje imajo namreč družbeno veljavo le takrat, ko lahko z njimi nekaj počnemo, ko koristimo sebi in drugim. Drugi se tedaj na nas odzivajo, nas potrebujejo, naš položaj v družbi pa se spremeni.

Ob nenehnih spremembah se moramo vsi nenehno učiti ne glede na starost. Le če se bomo učili, bomo razumeli sebe in svet okrog nas. Le tako bomo samostojni in odgovorni. Tisti, ki menijo, da so se skozi življenje naučili dovolj in da je novo znanje odveč, se ne bodo mogli spreminjati skupaj z družbo. Njihovo znanje bo zastaralo, prepuščeni bodo odločitvam drugih.

Ne nazadnje pa je izobraževanje skozi vse življenje potrebno za to, da postanemo in ostanemo dejavni državljani tudi v poznejših letih; da tudi v poznejših letih znamo prispevati k temu, kar je skupno dobro, da imamo dovolj psihološke, ekonomske in politične moči, da lahko odločamo sami o sebi in skupnih rečeh.

KAKO POTEKA ŠTUDIJ NA UNIVERZI ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Temeljna oblika študija je študijski krožek, ki ga dopolnjujejo študijski ogledi in ekskurzije, delavnice, skupna javna predavanja itd. Če je mogoče, študijski krožki svoje učenje obeležijo s študijskimi izdelki in javnimi predstavitvami. To so lahko razstave, prevodi, literarni večeri, zborniki, raziskovalne naloge, sodelovanje v televizijskih ali radijskih oddajah itd.

Izobraževalni programi navadno tečejo več let, slušatelji pa se ob vpisu zavežejo, da jih bodo obiskovali vsaj eno študijsko leto (to traja od oktobra do maja). Programi se lahko od leta do leta tudi spreminjajo glede na izražene potrebe in želje slušateljev, mentorjev ter glede na družbene potrebe.

Na univerzi za tretje življenjsko obdobje vodijo študijske krožke mentorji. Vodij študijskih krožkov namenoma nismo poimenovali predavatelji, marveč smo zavestno izbrali izraz mentorji. Odnos med študenti in mentorjem je veliko globlji od odnosa s predavateljem. Predavatelj se pogloblja predvsem v vsebino predavanja, mentor pa naj bi posvečal pozornost zlasti študentom. Mentor vstopa v osebni stik s posameznim študentom. Vživlja se tudi v njegova razpoloženja, čustvena stanja, motivacijo, stališča in razmere.

Zaradi psiho-socialnih potreb ljudi v tretjem življenjskem obdobju in posebnega družbenega položaja starejših se študijski krožki oblikujejo v primarne skupine. Člani so medsebojno tudi čustveno povezani, med njimi in mentorjem se spletajo globlje vezi. Izobraževanje je izrazito naravnano na člane študijskega krožka, ki skupaj z mentorjem dopolnjujejo učni program, predlagajo nove podteme, iščejo najbolj učinkovite poti in vire za učenje.

V študijskih krožkih se izpolnijo primarne čustvene potrebe ljudi, kot so potreba po socialni pripadnosti, varnosti, potrjevanju, samospoštovanju, pa tudi potreba po vedoželjnosti, potreba po lepem, samouresničevanju, napredovanju, dosežkih in priznanju. Tako se človek uresničuje kot družbeno bitje.

PRIMERI IZOBRAŽEVALNIH PROGRAMOV NA UNIVERZI ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE V LJUBLJANI

Angleški, francoski, italijanski, japonski, kitajski, latinski, nemški, portugalski, ruski in španski jezik
Arheologija
Astronomija
Azijske kulture
Človek in njegove pisave
Človek in okolje
Čudoviti svet ugank
Dom, kultura bivanja, oprema in prenova
Etnologija in ljudsko izročilo
Geografija
Igra - predstava
Keramika
Književnost
Kultura obnašanja
Ljudstva sveta
Medsebojni odnosi in sporazumevanje
Moji starši so stari - kritična geragogika
Narava, znana neznanka
Naravno vrtnarjenje
Novinarstvo
Od branja do pisanja
Program za varovanje zdravja
Računalništvo in nove tehnologije
Rad/a imam gledališče
Restavracija
Slikarstvo
Slovenska in svetovna stavbna dediščina
Spoznavmo svoje mesto in domovino
Spoznavanje glasbe
Svet okoli nas. Aktualne novice doma in po svetu
Svetovne religije in verstva
Trgi, ulice in stavbe okrog nas
Umetnost pripovedovanja
Umetnostna zgodovina
Ustvarjalno pisanje
Vrtna umetnost in oblikovanje vrtov
Zgodovina
Z znanjem do dejavnega državljanstva